

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336
5, 10, 11 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Fiziniai asmenys, kurie verčiasi individualia žemės ūkio veikla, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal žemės ūkio ministro nustatyta tvarka atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra lygus 4 ekonominio dydžio vienetams arba didesnis, (toliau – ūkininkai) šeimos dalyviai ir asmenys, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, išskyrus tuos, kurie nurodyti šio straipsnio 3 dalyje, draudžiami pensijų, ligos ir motinystės socialiniu draudimu. Individualių įmonių savininkai, mažųjų bendrijų nariai, tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų tikrieji nariai draudžiami pensijų, ligos, motinystės, nedarbo socialiniu draudimu, gavę šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytas pajamas.“

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Meno kūrėjo statusą turinčių darbingo amžiaus asmenų ir šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų, gaunančių pajamas pagal autorines sutartis, iš sporto ar atlikėjo veiklos, socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos nuo apskaičiuoto 90 procentų atlygio pagal sudarytas sutartis.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų asmenų socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos taip:

1) individualios įmonės savininko, mažosios bendrijos nario, taip pat tikrosios ūkinės bendrijos ir komanditinės ūkinės bendrijos tikrojo nario socialinio draudimo įmokų bazę sudaro individualios įmonės, mažosios bendrijos, tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos išsiimama individualios įmonės savininko, mažosios bendrijos nario, tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos tikrojo nario asmeniniams poreikiams 90 procentų lėšų

suma, kuri deklaruojama Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) kaip su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos;

2) asmenų, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, socialinio draudimo įmokų bazę sudaro 90 procentų individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus privalomojo sveikatos draudimo, socialinio draudimo įmokų), apmokestinamų gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą, suma. Ūkininkų socialinio draudimo įmokų bazę sudaro individualios žemės ūkio veiklos 90 procentų apmokestinamųjų pajamų (neatėmus privalomojo sveikatos draudimo, socialinio draudimo įmokų), apmokestinamų gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą, suma, išskyrus atvejį, kai ūkininkų individualios žemės ūkio veiklos apmokestinamosios pajamos (neatėmus privalomojo sveikatos draudimo, socialinio draudimo įmokų), apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą, per mokestinį laikotarpį yra mažesnės negu 12 Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų suma arba tokių pajamų per mokestinį laikotarpį jie neturi, tačiau tuo pačiu mokestiniu laikotarpiu turi individualios žemės ūkio veiklos neapmokestinamųjų pajamų, neapmokestinamų gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 5, 23 ir (ar) 43 punktą, – tokiu atveju ūkininkai turi teisę, kad jų socialinio draudimo įmokų bazė būtų laikoma 90 procentų jų individualios žemės ūkio veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus privalomojo sveikatos draudimo, socialinio draudimo įmokų) (jei yra) ir neapmokestinamųjų pajamų, neapmokestinamų gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 5, 23 ir (ar) 43 punktą, suma, bet ne didesnė kaip 12 Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų suma. Ūkininkų, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu nėra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas ir šie asmenys nedeklaruoja individualios žemės ūkio veiklos pajamų, socialinio draudimo įmokų bazė laikoma 12 Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų suma. Šeimynos dalyvių socialinio draudimo įmokų bazę sudaro šeimynos dalyvio išlaikymo pajamos, numatytos Šeimynų įstatyme.“

3. Pakeisti 10 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Apdraustųjų asmenų, nurodytų šio įstatymo 4 straipsnyje, socialinio draudimo įmokos, išskyrus privalomojo sveikatos draudimo įmokas, taip pat draudėjų už kiekvieną jų apdraustąjį asmenį, nurodytą šio įstatymo 4 straipsnyje, mokamos socialinio draudimo įmokos pagal atitinkamų metų valstybės socialinių fondų biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus tarifus skaičiuojamos nuo sumos, ne didesnės kaip 60 VDU, o šią sumą viršijančiai pajamų daliai taikomas 0 procentų įmokų tarifas. Apskaičiavus pagal atitinkamų metų valstybės socialinių fondų biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus tarifus vienos iš socialinio draudimo rūšies socialinio

draudimo įmokas nuo šioje dalyje nurodytos maksimalios sumos, toliau pagal tuos tarifus skaičiuojamos tik kitų socialinio draudimo rūšių socialinio draudimo įmokos, iki bus pasiekta maksimali atitinkamų kalendorinių metų atitinkamos socialinio draudimo rūšies įmokų suma.“

3 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 17 punktą ir jį išdėstyti taip:

„17) darbuotojų naudai draudėjo mokamų draudimo įmokų už papildomąjį (savanoriškąjį) sveikatos draudimą, kai draudimo objektas yra apdraustojo asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimas, sumos, per mokestinį laikotarpį neviršijančios 25 procentų per mokestinį laikotarpį darbuotojui apskaičiuotų su darbo santykiais susijusių pajamų, neapmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą;“.

2. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Individualių įmonių savininkai, mažųjų bendrijų nariai, tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų tikrieji nariai, ūkininkai ir asmenys, vykdanys individualią veiklą, kaip ji apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, vienus metus nuo pirmosios veiklos pradžios socialinio draudimo įmokų gali nemokėti. Pirmosios veiklos pradžia laikoma diena, kurią po 2018 m. sausio 1 d. asmuo pirmą kartą tampa savarankiškai dirbančiu asmeniu. Šios dalies nuostata taikoma ir asmenims, kurie po 2018 m. sausio 1 d. per ne mažesnę kaip dešimties metų laikotarpį nebuvo savarankiškai dirbančiais asmenimis.“

4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Individualių įmonių savininkų, mažųjų bendrijų narių, tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų tikrųjų narių ir šeimos dalyvių socialinio draudimo įmokos mokamos kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Kiti šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys turi teisę skaičiuoti ir mokėti socialinio draudimo įmokas avansu ir mokėti jas kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos. Ūkininkų, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu nėra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas ir kurie nedeklaruoja individualios žemės ūkio veiklos pajamų, mėnesio socialinio draudimo įmokos apskaičiuojamos ir sumokamos nuo Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos. Socialinio draudimo įmokos (sumokėtų įmokų ir mokėtinų įmokų sumų skirtumas), kai jų bazė priklauso nuo asmens pajamų, gautų praėjusiais metais, turi būti sumokėtos iki metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo nuostatos taikomos apskaičiuojant ir mokant 2026 ir vėlesnių metų valstybinio socialinio draudimo įmokas.
3. Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje išdėstytas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 2 punktą taikomas ir fiziniams asmenims, kurie verčiasi individualia žemės ūkio veikla, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal žemės ūkio ministro nustatyta tvarka atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra lygus 4 ekonominio dydžio vienetais arba didesnis, (toliau – ūkininkai), kurie už 2023–2025 metus deklaravo mažesnes nei 12 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų suma mokestinio laikotarpio individualios žemės ūkio veiklos apmokestinamąsias pajamas arba tokių pajamų neturėjo, tačiau šiuo mokestiniu laikotarpiu jie turėjo neapmokestinamąsias pajamas, neapmokestinamas gyventojų pajamų mokesčiu pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 5, 23 ir (ar) 43 punktą. Šias sąlygas atitinkantys ūkininkai Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 19 straipsnio 12 dalyje nustatyta tvarka nuo 2026 m. liepos 1 d. iki 2027 m. liepos 1 d. turi teisę patikslinti duomenis apie jų šio laikotarpio draudžiamąsias pajamas ir sumokėti trūkstamas valstybinio socialinio draudimo įmokas.
4. Socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2025 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamąjį teisės aktą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas